

KMETIJSKA ŠOLA PTUJ

NOVICE PODJETNIH KMETIJCEV

Januar, 2001

Letnik: 7

Številka: 2

FRANCE PREŠEREN – PESNIK ZDRAVLJICE SVOBODNI SLOVENIJI

Osmi februar, obletnico smrti našega največjega pesnika Franceta Prešerna, obhajamo od leta 1945 kot kulturni praznik slovenskega naroda.

Mnogokrat se nam zastavlja vprašanje: »Kdo pa je bil Prešeren, da si zasluži takšno čast in tolikšno pozornost?!«

France Prešeren je bil pesnik, ki je s svojo sleherno pesmijo želel dokazovati moč in razvitost slovenske besede in s tem hotel vplivati tudi na narodno zavest. Njegove pesmi, polne narodno – demokratičnih tem, so ga vzdignile v sam vrh slovenske poezije, s katerimi se Slovenci lahko kosamo v evropski in svetovni književnosti. Kar je Angležem Shakespeare, Italijanom Dante, Nemcem Goethe, Rusom Puškin – to je Slovencem Prešeren.

Biser pesniškega genija je Zdravljica, pesem, ki je po svoji naravni in čisti človečnosti najbrž edina med političnimi pesmimi tistega časa. Prešeren jo je napisal ob novem vinu leta 1844. Da je resnično pesnik brez dlake na jeziku, je

dokazal tudi v Zdravljici.

Od 29. marca 1990 je Prešernova Zdravljica slovenska narodna himna, z ustavo določena državna slavnostna pesem. Po dogovoru se poje njena sedma kitica (»Žive naj vsi narodi...«) na melodijo skladatelja Stanka Premrla.

Rodimo se, živimo, ljubimo, umiramo – valovi pa neprestano udarjajo ob skale. Menjavata se setev in žetev, a zemlja ostaja. Da, in z našo ljubo zemljo ostaja tudi Prešernova Zdravljica, ki vošči Slovencem edinost, srečo, spravo ter oblast in čast, vsem narodom pa mir in prijateljstvo, naša uradna himna Republike Slovenije.

Zdravljica je le ena izmed mnogih pesmi, s katerimi je Prešeren napolnil posodo našega jezika z žlahtno vsebino poezije, s katero se lahko Slovenci ponosno predstavimo »na odru« evropske in svetovne književnosti.

Sandra, 2.a

MOJE REFLEKSIJE O PREŠERNU

Moj čisto prvi vtis o Prešernu je osnovnošolski in ga zaznavam skozi »naš največji pesnik...«. Edino, kar me je v otroški glavi begalo, je bilo dejstvo, da je doktor prava živel revno in bilo mi je žal, ker se nikoli ni poročil z Julijo. Razmišljala sem tudi o njegovih motivih za precej neprilagojeno življenje (Zakaj se vendarle ni vrnil nazaj v svojo Vrbo, če se mu je tako tožilo po njej?!). Vse drugo, kar so nam dobronamerni učitelji skušali razložiti o njegovem delu, je ostalo na ravni informacij o branju nerazumljivih verzov s kompliciranim besednim redom (Oh, France, zakaj si pisal tako zamotano, če si imel zares rad otroke, saj si gotovo slutil, da boš prišel v učbenike?!). Ker pa je srednja šola čas, ko se najpomembnejše stvari dogajajo po pouku, smo kulturno navdušeni priredili sem in tja kakšen literarni večer. Najbolj veseli smo bili, če smo lahko naredili vse sami, brez »cenzure«, in potem povabili publiko, se pravi sošolce in profesorje. Delali smo z vedno novim in ne čisto razumljivim materialom, kar je bilo ravno zato navdušujoče. Pravi vonj in okus pa je Prešeren dobil šele, ko so nam v ušesa mimo katedra pricurljale umazane podrobnosti in neuradne informacije o njegovem življenju v obliki Ane, nezakonskih otrok, pijančevanje in pesmi, ki niso nikoli izšle.

Zdaj pa še aktualno: Prešeren na televiziji. Nadaljevanke nisem gledala v celoti. Večinoma sem vsak del disciplinirano začela, potem pa so me vzdihni otrok in nemirni prsti na daljincu pripravili do iskanja drugega vizualnega ugodja. Morda sem imela smolo in sem po nesrečnem naključju skoraj vedno naletela na dolge posnetke okamenelih obrazov, deklamacije ali pa vesele družbe pri Urški.

Prešeren je v svojem relativno kratkem, precej težkem življenju z vrhunsko pesniško ustvarjalnostjo postavil duhovne temelje slovenski kulturi. Njegova poezija je, kar je, zaradi tistega, kar vstopa v nas racionalno in hkrati mimo racionalnega, kar nas prizadene, navduši, polni z nežnostjo ali energijo, nas zamaje v naših vrednotah, začrviči v osebno etiko, spotika predsodke, nastavlja ogledalo vsemu našemu, tudi nelepemu in neprijaznemu. Verjamem, da Prešeren ni bil Prešeren kar tako. Brez svoje prešernosti ne bi postal poet, ampak bi ostal samo zapit advokat. Želim si, da bi se na to spomnili tudi snovalci vsakoletnih osrednjih proslav ob kulturnem prazniku in bi odslej pripravljali proslavljanje, ne objokovanje Prešerna.

Bernarda, 4.d

Miša, 2.a

PUST

Z neustavljivo hitrostjo se nam bliža čas, ko si bomo nadeli vsak svojo masko, se okrepčali s krofi in poveselili s prijatelji.

Že v tednu pred pustom bodo potekale priprave na cvrtje slastnih krofov, ki dobijo svoj čar resnično le v pustnem času. Zgodi pa se, da so ponekod pravi zlatorumeni krofi, drugje pa bolj krompirji kot krofi.

Pust pa ni zaznamovan samo s krofi, ampak tukaj pri nas – na Dravskem in Ptujskem polju tudi s koranti. Ti se začno pripravljati na pustno rajanje že 3. februarja, saj si morajo nabrati veliko kondicije. Nekateri si morda sploh ne predstavljate, kako težki so zvonci in kako vroče je pod masko in v kožuho. Niso pa dejavni samo koranti. Pripravljati se začno tudi druge maske; izvirnejše med njimi uporabijo svojo ustvarjalno žilico in izdelajo lastne kostume.

Pustni čas je obenem tudi čas številnih veselic in svojevrstnih karnevalov. Tudi ptujski karneval bodo letos ponovno obiskale številne pustne šeme iz drugih držav, naše skupine pa se bodo predstavile drugod. Vse pa imajo cilj, da se veselijo in predstavijo svoj kraj.

Kakor hitro bo pust prišel med nas, tako hitro se bo tudi poslovil. Želeli si bomo, da bi trajal dlje, ampak vse lepo se enkrat konča. Korant bo po ljudskem izročilu pregnal zimo, dijaki pa se bomo morali vrniti v šolske klopi. Pospravili bomo maske in kostume ter zakopali letošnjega pusta. V resničnem življenju pa bo ostal še marsikdo, ki se bo vse leto skrival za svojo masko.

Mateja, Tina, 2.a

POMLAD

Januar se poslavlja od nas z zelo malo snega. Letošnja zima ni postregla z drugim kot le z dolgimi ameriškimi volitvami za predsednika države. Pa kaj moremo zato, saj mati narava pač dela po svoje. Na naravo pač ne moremo vplivati in kot kaže, nam je letošnja zima namenila tanko belo odejo. Kdo pa hoče sneg, razen otroci. Upamo lahko le, da nam bo prinesla še kaj mrzlih dni. Drugače pa je tako bolje, ko je toplo. Prvi znanilec pomladi – zvonček - je že veselo pokukal iz zemlje, za njim še trobentice, mačice, vijolice,... In pesmica se nadaljuje. Razmeroma topla zima, sploh ni več zima, ampak skoraj pomlad. To pa povzroča brstenje drevja, kar ni dobro za ta čas.

Prva polovica šolskega leta je za nami in kot ve vsak kmetijec, se z začetkom pomladi začnejo tudi dela v vinogradih, sadovnjakih, poljih. Zato še naj zapade malo snega, saj je proti koncu šolskega leta najzanimivejše, mislim glede ocen.

Dominik, 2. a

PREDSTAVLJAM VAM ...

Predstavljam vam mlado otroško pevko Suzano Krivec s Polzele. Rodila se je 29. 10. 1990 v Celju. Poje že od malih nog. Njen vzornik je Zlatko Dobrič. Izdala je že svojo prvo samostojno kaseto, ki jo je posnela v Recording studiu M Bojana Šeruge v Ptuj. Največ nastopa na celjskem območju, nastopala pa je tudi že na TV3, VTV Velenje in drugod. S svojo pesmijo se je predstavila tudi na festivalu Črtica zime 2000 ter se s pomočjo glasovanja uvrstila tudi v finale. Čeravno je pristala na zadnjem mestu, je pred njo še bleščeča prihodnost. Na nastopih sploh nima treme, saj z velikim veseljem poje za ljudi, ki ji radi prisluhnejo, sploh, če so domačini. Za njene nastope poskrbijo starši. Večino pesmi na kaseti ji je napisal Slavko Kovačič, bolj znan iz oddaje Spidi in Gogi, eno pa je prispeval tudi Zlatko Dobrič. Zelo rada bo pela še naprej, jaz pa ji privoščim še veliko nastopov in veliko oboževalcev.

Tom, 3.c

TREBA JE MNOGO PREPROSTIH BESED

Res! Potrebno je samo malo pozornosti, malo iznajdljivosti in že lahko nekoga osrečiš.

Osrečiš lahko svojega prijatelja, brata ali sestro, mamo ali nekoga, ki ga imaš zelo rad. Mnogi mislijo, da lahko ljubezen izkazujemo samo materialno, ne vedo pa, da že beseda hvala lahko ogreje še tako hladno in zavrženo človeško srce. Še mnogo je takšnih preprostih besed, ki nas lahko spravijo v dobro voljo. Zato prijatelji, ljubite se med seboj, med vaša čustva naj stopijo tiste male preproste besede, ki se vam bodo nežno ovile okoli srca in tam za vedno ostale. Ko pa preprostih besed ne bo več, vam ne bodo šle z jezika, takrat poslušajte srce; tam se rojevajo nove misli, nove ideje in zrastejo znova preproste besede, tiste prave. Lepa beseda vedno dobro mesto najde, namenimo jo kdaj tudi svojim staršem, ki nas imajo radi, iz njihovih src prihaja vsak dan mnogo preprostih besed, vse le za nas, za našo srečo.

Natalija, 1. b

SPOMINI NA TVOJE BESEDE

Sedim ob oknu in zrem v nedogled; v daljavi sonce tone za goro, kot bo utonila tudi moja ljubezen. Med sončnimi žarki zagledam tvoj obraz. Prihaja vedno bliže, bliže, čisto blizu. Na tvojih ustih opazim brezskrben smehljaj. Le zakaj ti je vseeno zame, le zakaj?

Če ti povem, kar mi leži na dnu srca, kako moja duša neizmerno trpi, boš tudi ti spremenil svoj značaj. Hladen si do vseh, hladen kakor led, ampak raje bi imela tebe, kakor ves ta svet, a tebi je več za svet kakor zame; tebi lahko vsaka druga ženska položi roko na ramo. Danes mi je vseeno in tudi jutri mi bo, ampak včeraj sem jokala. Do danes sem bila polna pričakovanj, a jutri bo zame nov dan, dan brez sanj in brez solza. Vendar vseeno hvala za čudovit pogled, ki si mi ga poklonil, hvala za prekrasne sanje – njih svet je drugim neznan; hvala ti za nasvet, čeprav je bil zlagan.

Sam si rekel, da tisto v srcu ni pomembno, da je glavno, če si navzven lep, če se vsaj takega pokažeš, ker človek – tvoj partner – je za notranjost slep. Mogoče se boš za te besede še kesal, mogoče te bo strah maščevanja, a vedi, da boš slej ko prej ugotovil, ker si slep, slep za tisto, čemur se pravi: »BITI LEP!«

Melita, 4.d

SAMO TEBE LJUBIM...

Spet je božič pred vrati. Sneži... In ob pogledu na te male snežinke sem si že mnogokrat zaželela biti ena izmed njih. Se sprašuješ, zakaj? Ljubezen snežink je lepa pot do bele preproge, na kateri se združijo in postanejo eno. Kakšno pa je moje življenje?

Ne morem pozabiti nanj, vsak dan je enak prejšnjemu in jutrišnji bo enak današnjemu. Zaprem oči in že je tu njegova podoba in nežen glas... V misli mi vdirata njegova pesem in pogled. Zakaj obstajam? Je to mar igra, v kateri igra glavno vlogo on, jaz sem pa le senca? Prijatelja sva, pa vendar ne ve, da ga ljubim in živim le zanj. Ne ve, da bi mu vse priznala, ko bi vedela, da ni tak kot vsi. Živim v upanju in to upanje raste in živi dalje, kakor živim tudi jaz – le zanj.

Melita, 4.d

KO SMO BILI ŠE MAJHNI

Ko smo bili še majhni otroci, smo neutrudno znašali kocke, les, kamenčke, da bi si zgradili hišice. In če nam jih je potem kdo razdrl, smo bridko jokali.

Zdaj vemo, kako nepomembne so bile te hišice.

Ali se nam ne bo zgodilo nekaj podobnega v večnosti, ko bomo gledali zaskrbljeno zaradi tega sveta? Mogoče se nam bo vse naše tukajšnje življenje zdelo le igra odraslih otrok!

Le igravimo se, ker smo pač otroci!

Toda ne žalujmo preveč, če nam kdo naše hišice razdre!

Življenje je kratko, toda ima neskončno vrednost zato, ker se v njem skriva kal večnosti.

Mojca, 4.d

NI TE

Kadar te ni,
sem sama,
sama s seboj
gledam v nebo,
le kje si ti,
ti,
ki potrebujem te,
ni te več ob meni,
odšel si;
ko te ni,
jočem;
srce počasi umira.

Natalija, 1. b

ŽALOSTNA IN SAMA

Danes sem spet,
že ne vem kolikokrat
sama,
žalostna in s solzami v
očeh;

ker še ni odšel ta dan,
da se te ne bi spomnila;

ker še ni odšla ta noč,
da te ne bi sanjala;

ker še ni odšel ta trenutek
in vendar nikdar ne bo,
da si nisem oprostila,
ker sem te zavrnila.

Miša, 2.a

ZAKAJ?

Zakaj si mi obljubila,
da me ne boš nikoli
zapustila,
zakaj?
Zakaj zdaj, ko sva dva
tedna že hodila,
mi poveš, da drugega
si ljubila,
zakaj?
Zakaj moje srce ne
pozabi te ne,
zakaj?
Zakaj je meni hudo,
zakaj?
Zato, ker tebe ob meni
ni, da poljubil bi te.

Dominik, 2. a

HVALNICA DOMOVINI

Pojem ti hvalnico, domovina,
kakor se tudi spodobi za sina,
ko mu tujina razjeda srce.
Rečem jim, ko me sprašujejo zate,
da si dežela srečnih ljudi,
kajti ne vem, če je kdo med njimi,
ki ti pogubo in žalost želi;
rečem jim, da so obdelana polja,
da nam pšenica dvakrat zori
in da življenjska volja
žene ljudi,
ljudi na zemlji,
ljudi pri strojih,
ljudi pri peresu;
rečem jim, da je svoboda, pravica
in rečem jim, da sem ponosen nate,
ker tebi enake dežele ni.
In ker te ljubim, domovina,
mi nikar ne zameri takih laži.

Bernarda, 4. d

PRIJATELJ

Se spomniš me, prijatelj moj,
malo se spomni in postoj,
saj ne gre za tvoj obstoj,
ne boj se srečati z menoj.

Sem mogoče le še tvoj spomin,
ki hitro bi pometel z njim
in rad pregnal bi te moreče sanje,
ki kljujejo te v srce?

Ker spomini ne zbledijo,
ti nikdar ne osivijo;
te vprašam: Kje si, prijatelj?

Renata, 4.d

PRIJATELJSTVO - LOČITEV

Mislim, da je v prijateljstvu skrito takojšnje spoznavanje-nekakšna ljubezen. Potrebna je samo prijazna beseda ali dotik roke. Toda ločitev je vedno izguba in za zmeraj ostane v nas grenka bolečina obžalovanja.

Mateja, 2.a

ILUZIJA

Sonce zahaja,
oblaki so rdečkaste barve,
v daljavi leži kamen;
nad njim je mavrica;
tako je lepa,
da jo moram videti, iti pod njo
in kaplje krvi bodo v kamen
vklesale moje ime.
Ne smeš iti stran od mene,
ne smeš me zapustiti;
kakšen egoist sem!
Sedaj je mavrica nad nami,
moje telo je modro,
čedalje bolj modro
in jaz se utapljam v tej modrini.
Bojim se -
življenja,
smrti, njenih belih prstkov,
ki so mi vzele dušo,
odhoda od tukaj;
prijateljev,
tistih, ki to niso;
tišine, teme,
šumov, krikov,
sonca,...
Rada imam
trobentice, narcise,
vijolice, metuljčka,
iluzije,
vse svoje svetove,
razen tega,
svojo virtualno realnost
in ti boš za vedno del nje!

Melita, 4.d

BREZ NASLOVA

Bil si z menoj,
zdaj si z drugo;
ko te zagledam,
mi solza spolzi,
ki si jo ustvaril ti.
Z grenkim sovraštvom,
ki začutim ga,
ko zagledam te
v objemu z drugo.

Andreja, 1.b

KNJIGA

Na mizi
pred menoj ležiš.
Modrosti življenja
me učiš.
Vodiš me
v skrivnosti srca,
v radosti,
tegobe
in stiske sveta.
Upe nove
mi odkrivaš.
Globina duše
iz tebe žari.

Sandra, 2.a

NEKOMU

Vedi, da srce sem ti dala
in ne samo srce, svoje
življenje,
čeprav te nisem še
spoznala.
Hrepenim po tebi... ..
Dih tvojega telesa hočem
čutiti in te ljubiti.

Ti si mi vse,
kar na svetu mi je,
to pa zato, ker te
obožujem zelo.

Mojca, 1.b

LAHKI ANAGRAMI

Rešitev napiši ob nalogah!

- 1) VEST nas včasih hudo peče in boli,
zato pozabimo na vse skrbi,
raje po njem se ozremo,
da včasih kaj pametnega zvemo.
- 2) PAR, ki skupaj hodi,
se marsičesa veseli,
a človek, ki se trudi,
najlepšo stvar ti naredi.
- 3) NOTE so za glasbenika,
saj on jih uporabljati zna,
stare šege in navade
oblikuje zvrst ta glasbena.
- 4) ROK rad v cerkev hodi,
tam se česa nauči,
saj pri pevskem zboru poje,
na balkonu tam stoji,
drugače ga imenuj prav ti!
- 5) URA in MAT sta besedi kratki,
ki pomenita različno,
a včasih nekaj skupnega
imata prav resnično,
zlasti takrat, ko v šolo pridemo
ter prav njo uporabljamo.

KRIŽANKA Besede povezuj skupaj in jih izpiši! Dobiti moraš 11 besed!

E	V	R	O	P	A
P	R	E	D	O	R
S	T	R	M	O	L
I	Z	J	E	M	A
L	O	N	D	O	N
O	P	R	A	V	A
N	A	S	L	O	N
K	R	A	M	A	R
R	A	S	T	E	R
I	D	R	I	J	A